

κόρη τοῦ Πηγειοῦ, φεύγουσα τὸν ἔρωτα τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις κλάδον ἐκ ταύτης κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα καὶ στέφανον ἐκ τῶν φύλλων τῆς φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς προσῆλθεν εἰς τοὺς Δελφούς, ὅπως παραλάβῃ τὸ ἐκεῖ μαντεῖον. Καὶ ἐγὼ δὲ διαβαίνων διὰ τῆς κοιλάδος ἔδρεψα κλάδον ἐκ τοῦ ἔρασιμου δένδρου, ὄνπερ διαφυλάττω παρὰ τὰ μεμαραμμένα φύλλα τῆς κοιλάδος τοῦ Ἰωσαφὰτ πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἱερῶν Τεμπῶν».

Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ γλαφυρὰ περιγραφή τῆς θαυμαστῆς κοιλάδος ὑπὸ τοῦ Fallmerayer· ἐκ δὲ τῶν ἀρχαίων, ὁ μὲν Ὀβίδιος, προσέχων μᾶλλον εἰς τὴν ἀρμονίαν τῶν στίχων καὶ ὀλίγων μεριμνῶν περὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ περιγραφομένου τόπου, εἶνε ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν Τεμπῶν λίαν ἀτυχῆς, μηδεμίαν λέγων λέξιν χαρακτηρίζουσαν μετ' ἀκριβείας τὴν ὑμνουμένην κοιλάδα. Ὁ κατὰ τοὺς στίχους αὐτοῦ κυλιῶν τὰ ἀφρώδη ὕδατά του Πηνεῖς καὶ ἐκτινάσσων τὰς ὑγράς βανίδας τοῦ ἐπὶ τῶν πλησίον δένδρων, ὁ πληρῶν τὴν πέριξ καὶ πόρρω χώραν ὑπὸ κρότου καὶ θορύβου, εἶνε ὁ ἡρεμώτατος τῶν ποταμῶν τῆς γῆς· μόλις ἀκούεται ψιθυρισμός τις τοῦ ἡσύχως τὴν πεδιάδα διαρρέοντος ὕδατος (Μεταμ. 568. κέ.). Ἐπιτυχέστερον ἐμπνεομένη φαίνεται ἡ Μούσα τοῦ Κατούλου (Epith. Thet. et Pel. v. 285): ὁ στίχος μάλιστα

Tempe quae silvae cingunt superimpedentes
εἶνε ἀπεικόνισις πιστοτάτη τῶν ἐπὶ τοῦ ρείθρου τοῦ ποταμοῦ ἐπικρεμαμένων πλατάνων. Ὁ δὲ Τίτος Λίβιος (44. 6) φαίνεται μᾶλλον ἐπηρεασθεὶς ἐκ τῆς ἀγρίας ὄψεως τοῦ στενοῦ, τῆς ὁποίας τὴν ἐντύπωσιν ἐξάγει ἐν τῇ ἐπομένῃ περιγραφῇ: «Rupis undique ita abscisae sunt ut despici vix sine vertigine quadam simul oculorum animaeque possit terret et sonitus et altitudo per mediam vallem fluentis Penei amnis». Ἡ περιγραφή αὕτη ἀληθεύει κατὰ τὸ μέσον τῆς κοιλάδος, ἐνθα ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς Ὀσσης ἀναρριχωμένης ὁδοῦ φαίνεται εἰς ἱκανὸν βῆθος βέων ὁ ποταμὸς, ἄνευ ὅμως κρότου τῶν ἐκ τῆς Ὀσσης καταρρέοντων ὑδάτων.

Ὁ δὲ Αἰλιανὸς, καίπερ, ὡς αὐτὸς ὁμολογεῖ, ποιήσας τὴν περιγραφὴν τῶν Τεμπῶν πρὸς ἐπίδειξιν φραστικῆς δεινότητος, ἐπιτυχάνει ἀριστα εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς εἰδυλλιακῆς καλλονῆς τῶν Τεμπῶν, οὐδόλως ὑποδεικνύων τὴν ἀγρίαν καὶ καταπληκτικὴν ἀποψιν αὐτῶν. Παραθέτω ἐνταῦθα τὰς ἰδίας αὐτοῦ λέξεις: «Κισσὸς μὲν γὰρ πολὺς καὶ εὖ μάλα λάσιος ἐνακμάζει καὶ τέθηλε, καὶ δίκην τῶν εὐγενῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς· πολλὴ δὲ σμίλαξ, ἡ μὲν πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἐπισκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκεῖνη μὲν ὑπολανθάνει, ὁράται δὲ τὸ χλοά-

ζον πᾶν καὶ ἔστιν ὀφθαλμῶν πανήγυρις. Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ καθειμένοις ἄλλα τέ ἐστι ποικίλα καὶ ὑποδρομαὶ συνεχεῖς ἐν ὥρᾳ θέρους καταφυγεῖν ὄδοιπόροις ἡδίστον καταφύγιον, ὃ καὶ δίδωσιν ἀσμένως ψυχᾶσθαι· διαρρέουσι δὲ καὶ κρῆναι συχναὶ καὶ ἐπιρρέεινάματα ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἡδίστων· καταδουσι δὲ ὄρνιθες ἄλλος ἄλλῃ διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοὶ, καὶ ἐστιῶσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ παραπέμπουσιν ἀπόνως καὶ σὺν ἡδονῇ, διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίσαντες· παρ' ἐκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ αἱ διατριβαὶ εἰσὶν αἱ προειρημένα καὶ αἱ ἀνάπαυλαι· διὰ μέσου δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνεῖος ποταμὸς ἔρχεται σχολῇ καὶ πράως ἐλαίου δίκην· πολλὴ δὲ ἡ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων καὶ ἐξαρτωμένων κλάδων τίκτεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας οὕτω προήκουσαν ἀποστέγειν τὴν ἀκτίνα καὶ παρέχειν τοῖς πλέουσι πλεῖν κατὰ ψύχος. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος λαὸς συνίασιν, ἄλλος μὲν ἄλλῃ, καὶ θύουσι καὶ συμπίνουσι».

Τέλος ἡ περιγραφή τοῦ Πηνελίου (4, 8) προσεγγίζει πασῶν τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἀκριβείαν, ἐνθα οἱ μὲν δυνάμενοι νὰ καταμετρηθῶσι διὰ τῆς ὁράσεως ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ βράχοι, καὶ ὁ ὑπὸ θαλερὸν δάσος ἤσυχος ροὺς τοῦ Πηνελίου καὶ αἱ χλοεραὶ ὄχθαι καὶ τὰ ἄσματα τῶν πτηνῶν πιστότατα περιγράφονται, ἐνῶ ἡ διαύγεια τῶν ὑδάτων τοῦ Πηνελίου καὶ τὰ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτοῦ διορώμενα πράσινα λιθάρια κεῖνται μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ περιγράφοντος· διότι τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ εἶνε πάντοτε θοὰ, καὶ μόνον μετὰ παρατεταμένην ἀνομβρίαν γίνονται ὀπωσοῦν διαφανῆ, χωρὶς ὅμως καὶ τότε νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ὄρασιν τῶν ἐν τῷ πυθμένι ἀντικειμένων.

ΠΟΘΕΝ ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ Ο ΠΑΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

[Μετὰφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ, ὑπὸ Σπ. Μ.]

Εἰς σπουδαίας σκέψεις ἐμβάλλει πάντα ζωολόγον καὶ βιολόγον, θεωροῦντα τὰ ζῶα ἐν τῇ ὑπαιθρῷ αὐτῶν διαίτη, δηλαδὴ ἐν τῇ κατὰ φύσιν αὐτῶν ζωῇ, τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀριθμὸς εἰδους τινὸς ζῴου ἐν ὠρισμένην χώρᾳ ἀπαντᾷ περιποῦ ὁ αὐτός.

Οἱ συλλέκται καὶ τάκται τῶν ζῴων ἐκφράζονται πάντοτε οὕτως: τὸ εἶδος τοῦτο ἀπαντᾷ ἐνταῦθα ἢ ἐκεῖ σπανίως, τὸ δεῖνα ἱκανῶς συχνά, τὸ δεῖνα εἶνε κοινότατον. Οὕτω π. χ. τὰ ἀρπακτικὰ τῶν πτηνῶν εἰσὶν ἀπανταχοῦ σπάνια, ὅπως καὶ ὁ κόκκυξ καὶ τὰ πλεῖστα ἐντομοφάγα πτηνά, ἐνῶ τὰ πυρηνοφάγα ἀπαντῶσιν ἀπανταχοῦ πολυπληθῆ, οἷον οἱ οἰκοδίατοι στρουθοὶ (ἴτοι τὰ κοινὰ ἡμῶν στρουθία) ἐν τῇ βορείᾳ Ἀμερικῇ, ἐνθα μετηνέχθησαν, οἷτινες εἰς πᾶσαν χώραν, εἰς ἣν μεταβαίνουσι, πολ-

δεινῶς κατ' ἀλλήλων, ζευγος δέ τι πιθανῶς τὸ ἐπιτηδειότερον ἀπωθεῖ καὶ ἐκδιώκει τὰς λοιπάς. Τὸ ζευγος τοῦτο κατὰ τὸ ἔαρ ἀπόλλυται εἰς τὸ παρακείμενον δάσος, ὅπως ἐκεῖ ἐκκολάφη τοὺς νεοσσούς αὐτοῦ, μετ' ὀλίγον δὲ ἐπανέρχεται μετὰ τῆς οἰκογενείας του ὅλης, ἀριθμύσεως νῦν μέχρι τῶν 6 ψυχῶν, πάντες δὲ κατὰ τὸ φθινόπωρον ἀπέρχονται. Ὡς εἰκός, ἡ οἰκογένεια αὕτη ἐπανέρχεται τὸ ἐπόμενον ἔαρ, ἐὰν διέφυγε τῶν χειρῶν τῶν Ἰταλῶν¹ ἢ δὲν ὑπέστη ἄλλην βλάβην, ἐνίοτε κατὰ 4 ἄτομα καὶ πλεόν, ἀλλ' ἐν καὶ μόνον ζευγος διαμένει αὐτόθι, ὡς ἄνω εἶπομεν, ἀποδιώκον τὰ ἄλλα, μένει δὲ μόνον καθ' ὅλην τὴν περιοχὴν, χωρὶς ποτε ν' αὐξήθῃ ὁ ἀριθμὸς τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Πόθεν ἐξαρτᾶται νῦν ἡ εἰδικὴ ζηλοτυπία τοῦ ἄλλως προσφιλοῦς τούτου πτηνοῦ; Ἡ ἀηδῶν αὕτη τρέφεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἐντόμων, τοιαῦτα δὲ εὕρισκει ἀρκετά. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε λίαν ἰδιότροπος καὶ ἐκλεκτικὴ τῆς τροφῆς αὐτῆς, ὅπως δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰς ἐν κλωβοῖς κεκλεισμένας, ὁ μέγας αὐτῆς πρὸς τὰς ὁμοίας φθόνας καὶ ἡ αὐστηρὰ ἐπαγρύπνησις ἐπὶ τῆς περιοχῆς τῆς ἐξηγεῖται, καθόσον τὰ ἐντομα, ἅτινα αὕτη διώκει ἰδίως μετ' εὐχαριστήσεως, δὲν εἶνε ἱκανὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν ἐντὸς περιοχῆς τινος εἰς πλείονα τοῦ ἐνὸς ζεύγη. Δὲν εἶνε δὲ ποσῶς παράδοξον, ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ταῦτ' οὗτο πτηνὸν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, δὲν ἐδείκνυε τὸν αὐτὸν ἀνυπόμουν χαρακτῆρα πρὸς δυσμάς ἢ εἰς ἄλλο τι μέρος τῆς ἡμετέρας ζώνης, ἐὰν εἶχεν ἀφθονον τὴν ἀρέσισσαν αὐτῷ τροφήν.

Ὅπως ταῦτα παρατήρησα καὶ ἐν τῇ πόλει ἐπὶ τῶν κοτύφων. Ἡ οἰκία μου κεῖται ἐν μέσῳ τῆς πόλεως μεταξύ δύο κήπων μεγάλων. Ἐν τοῖς κήποις τούτοις, ὅτε μὲν εἰς τὸν ἕνα ὅτε δὲ εἰς τὸν ἕτερον, νεοττιοποιεῖ ζευγος κοτύφων. Οὗτοι ἐπανειλημμένως ἐπολλαπλασιάσθησαν μέχρι τοῦ φθινοπώρου, αὐξηθέντες μέχρι δέκα καὶ ἕξ, καὶ σήμερον δὲ ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ, καθ' ἐκάστην, ἔρχονται τέσσαρες, δύο θήλειαι καὶ δύο ἀρσενεαὶ ἐπὶ τοῦ ἐξώστου. Κατὰ τὸ θέρος ὅμως μόνον ἐν ζευγος ὑπάρχει, ὁμολογουμένως τὸ ἰσχυρότερον, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ ἀναχωροῦσι καὶ ἀπόλλυνται ἐκδιωκόμενα ὑπὸ τῶν γονέων, τῶν ἀδελφῶν ἢ τῶν τέκνων αὐτῶν, διότι πάντες ἀνήκουσιν, τίς οἶδε

1. Γνωστὸν ὅτι οἱ Ἰταλοὶ εἰσὶν οἱ φονικώτεροι τῶν ἀνθρώπων εἰς τὰ πτηνά. Διὰ τοῦτο τῇ προτροπῇ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ἐγένετο διεθνὴς σύμβασις οὐ μόνον πρὸς μὴ καταστροφὴν τῶν ἐμμέσων τούτων σωτήρων τῆς γεωργίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς προαγωγὴν καὶ πληθύνσιν αὐτῶν. Ἡ Ἑλλάς, ἔχουσα τὴν αὐτὴν θέσιν, ἦν καὶ ἡ Ἰταλία ὡς πρὸς τὴν ἀποδημίαν καὶ τελευταίαν στάθμεισιν τῶν πτηνῶν, δέον ὅπως καὶ αὕτη θέσῃ τέρμα εἰς τὸν γενικὸν κατὰ τῶν ωφελίμων πτηνῶν πόλεμον, θέτουσα βαρῦτατον καὶ δυσβάστακτον φόρον κατὰ τοῦ κνηγίου. Εὐτυχῶς δὲ ἐκινήθη καὶ παρ' ἡμῖν τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἀρχὴ ἐγένετο πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ.

πρὸ πόσου χρόνου, εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν.

Εἰς χωρίον τι παρὰ τῷ H.W. παρατήρησα τὰς νεοττιὰς τῶν κοινῶν χελιδόνων τῶν πόλεων ἀπὸ πολλῶν ἔτων. Αἱ χελιδόνες αὗται κατοικοῦσι τὸ ἔαρ ἐντὸς τῶν ἰδίων φωλεῶν, ἀφοῦ ἐπιδιορθώσωσιν αὐτάς, σπανίως δὲ κτίζουσι νέας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μένει τόσῳ σταθερός, ὅσῳ καὶ ὁ τῶν ἀνθρωπίνων οἰκιῶν, ἐφ' ὧν πηγνύουσι τὰς φωλεὰς των. Πιθανῶς ἐνίοτε ἐγείρονται ἐριδες κατὰ τὴν κατοικεσίαν τῶν χελιδόνων, ἐγὼ ὅμως οὐδέποτε εἶδον αὐτάς, φαίνεται δὲ ὅτι ἡ πράξις αὕτη ἐκτελεῖται συνήθως παρὰ τοῖς λίαν πνευματώδεσι τούτοις ζώοις εἰρηνικῶς. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν περίπτωσηιν ταύτην αἱ πλεονάζουσαι ἀποχωροῦσι, μένει δ' ὁ ἀριθμὸς ὁ αὐτὸς κατὰ προσέγγισιν, ἴσως διότι ἡ ἀερώδης περιοχὴ χώρας τινὸς περιέχει ὀρισμένον ἀριθμὸν ἐκ τῶν πετώντων ἐντόμων, ἅτινα αἱ χελιδόνες πετῶσαι χάρπουσι.

Πλησίον ἐτέρου μονήρους κτήματος οὐδόλως ὑπῆρχον πρότερον χελιδόνες. Κατὰ τὸ ἔτος 1862 μετέβη ἐκεῖ ἡ ἀγροδιαίτος χελιδὼν καὶ μάλισα, καθὼς φαίνεται, μετὰ γενικὴν ἀπόφασιν ἐν συναθροίσει τοῦ λαοῦ. Κατὰ τὸ ἔαρ δηλ. ἐκεῖνο ἐπέπεσαν αἴφνης ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν τοῦ κτήματος σμήνος ἀγροδιαίτων χελιδόνων, εἰσῆλθον εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ τοὺς σταύλους, συνδιελέχθησαν καὶ συνεσκέφθησαν παρὰ τὸν κεραυναγωγὸν ἐν μεγίστῃ καὶ καταφανῶς ταραχῇ, πρὸς δὲ τὸ ἐσπέρας ἀνεχώρησαν. Τοῦτο συνέβη καὶ τὰς τρεῖς ἐπομένους ἡμέρας, ὅτε τὴν τετάρτην ἔλθον ἐν καὶ μόνον ζευγος κατῴκησεν αὐτόθι. Τὸ ζευγος τοῦτο ἐπολλαπλασιάσθη, μετὰ δύο δὲ ἔτη ἐγένοντο τέσσαρες χελιδονονεοττιαὶ ἐντὸς τῆς αὐλῆς, αἵτινες μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τούτου περιωρίσθησαν, ἐνίοτε μάλιστα μία ἢ καὶ δύο τῶν φωλεῶν ἔμενον κεναί. Τόσος ἄρα ἦτο ὁ κατ' ἀνάγκην ἀριθμὸς ὁ δυνάμενος νὰ εὕρῃ τὴν τροφήν του ἐν τῷ περὶ τὸ δάσος κτήματι; (Ὡς γνωστὸν αἱ χελιδόνες συνήθως δὲν ἴπτανται ὑπεράνω ἡλικιωμένων δασῶν).

Ἄλλως ὅμως συμβαίνει εἰς τοὺς ψάρας. Καὶ τὰ πτηνά ταῦτα εἰσὶν ἐντομοφάγα, ἀλλ' ὅπως δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰ ἐν κλωβοῖς κεκλεισμένα, πολὺ ὀλίγον ἐκλέγουσι τὴν τροφήν των. ἴπτανται δὲ πρὸς τροφήν λίαν μακράν, ἐπὶ ὅλας ὥρας καθ' ἐκάστην, ἐὰν ὑπάρχῃ ἔλλειψις, οὕτω δ' ἐκτείνουσι τὰ μέγιστα τὴν περιοχὴν των. Καὶ ἐκ τῶν πτηνῶν δὲ τούτων οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῷ ἄνω κτήματι, πλην ὀλίγων εὐρισκομένων ἐν πλησίον τινὶ κώμῃ. Κατὰ τὸ ἔτος 1862 ἐκρέμασα τεχνητὴν φωλεάν, ἥτις εὐθὺς κατελήφθη. Τανῦν ὁ ἀριθμὸς τῶν φωλεῶν αὐξάνεται κατὰ βούλησιν. Ἀρκεῖ νὰ τεθῇ καλῶς κατασκευασμένη φωλεὰ ἢ κλωβὸς εἰς οἰονδήποτε μέρος καὶ εὐθὺς καταλαμβάνεται ὑπὸ ψαρῶν.

Διατί δὲ οἱ κόκκυγες (κ. κοῦκοι) εἰσὶν ἀπαν-

ταχοῦ σπάνιοι καὶ τόσῳ ζήλοτυποι πρὸς ἀλλήλους, ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ περιοχῇ; Κατ' ἔμην γνώμην διότι οἱ κόκκυγες διαλέγουσι λίαν τὴν τροφήν αὐτῶν, τὰ δὲ ἔντομα ἅτινα ἀρέσκουσιν αὐτοῖς, ἰδίως αἱ τρυφερὰ κάμπαι, δὲν εἶνε πολυάριθμα. Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς τροπικούς, ἔνθα τὰ παντοσιδῆ ἔντομα πλεονάζουσιν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Ἐν Ταχιτὶ τοῦλάχιστον ὑπάρχει εἶδος κόκκυγος, κοινοτάτου εἰς τὰς εὐφόρους ἐκείνας πεδιάδας, ὕπερ ἅπαντ' αὐτὴ εἰς ἕκαστον βῆμα.

Τὰ παραδείγματα ταῦτα ἠδυνάμεθα νὰ πολλαπλασιάσωμεν. Ἄλλ' ἀρκεῖτω ἡμῖν ν' ἀναφέρωμεν ὅτι καὶ οἱ κυνηγοὶ ὀμιλοῦσι περὶ κατοικηθείσης περιοχῆς ὑπὸ ἀγρίων ζώων, ὅπως καὶ οἱ ποιμένες περὶ καταληφθέντος λειβαδίου, ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ λόγου. Οὕτω καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοικιδίων πτηνῶν, ἅτινα τρέφομεν συνήθως πρὸς ὄφελος ἐντὸς τῶν αὐλῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν χηνῶν, νησῶν ἢ κύκνων, οἵτινες ζῶσιν ἐν περιοχῇ ὕδατος, φθάνει μέχρις ὀρίου. Ὅσα δὲ ἀκριβέστερον εἰσδύει τις εἰς τὰς μικρὸν μόνον ἐρευνηθείσας εἰσέτι σχέσεις περὶ τῆς τροφῆς τῶν εἰδῶν, (ἧτις συνήθως εἶνε διάφορος εἰς τὰ ζωολογικῶς συγγενῆ εἶδη, πρᾶγμα παρατηρήσεως ἄξιον), τόσῳ ἐγκολποῦται τὴν γνώμην, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτόμων εἶδους τινὸς ἐξαρτᾶται τὰ μέγιστα καὶ ἐν πρώτοις ἐκ τοῦ συναγωγισμοῦ πρὸς τροφήν, οὐχὶ δέ, ὅπως συνήθως παραδέχονται, ἐκ τῶν ἐπιθετικῶν ἐχθρικών αἰτίων.

Ἡ ἀλήθεια τῆς γνώμης ταύτης ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Λαὸς θεραπευτικός, ὅπως εἰδομεν καὶ ἀνωτέρω, μένει ὀλιγάνθρωπος, ἀναλόγως τῶν μεγάλων ἐκτάσεων εἰς ἃς διαικτᾶται. Τὸ εἶδος αὐτοῦ, ὅπως ὀμιλήσωμεν ζωολογικῶς, εἶνε σπάνιον, πτωχὸν εἰς ἄτομα.

Λαὸς δὲ γεωργικὸς δύναται νὰ ζήσῃ καλῶς καὶ ἰκανῶς νὰ πολλαπλασιασθῇ ἐπὶ ἐπιφανείας σχετικῶς μικρᾶς, ὅταν συντελέσωσι πρὸς τοῦτο καὶ τὸ κλίμα καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπτύξεως εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ ἡ ποιότης τοῦ ἐδάφους. Ἄλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἐτέθησαν ὄρια, ἅτινα ἀδύνατον νὰ υπερβληθῶσιν ἀβλαβῶς. Ἐν καὶ μόνον φυτὸν δύναται νὰ ἐπιδράσῃ τὰ μέγιστα ἐπὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τούτου. Τὰ γεωμήλα π. χ. ἐδιπλασίασαν ἢ καὶ ἐτριπλασίασαν τὸν πληθυσμὸν τῆς Εὐρώπης. Ἐὰν ὅμως ἡ ἐπισχάτων ἀναφανείσα νόσος τῶν γεωμήλων εἶχε πρὸ πολλοῦ καταστρέψῃ τὸ θεραπευόμενον τοῦτο φυτὸν, ἔπρεπεν ὁ ἀριθμὸς τοῦ πληθυσμοῦ νὰ ἐλαττωθῇ, καὶ ἂν δὲν εὐρίσκετο ἄλλη τις ἀντικαταστατικὴ τροφή, ἔπρεπεν ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἀρχικὸν δι' ἐπιδημιῶν, πολέμων ἢ κοινωνικῶν ἀναστατώσεων, ἃς ὄντως ἀποδίδομεν εἰς ἄλλα αἰτία κοινῶς, ἐνῶ ταῦτα διδουσι ἀφορμὴν μόνον, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ ἡ κυρία αἰτία τοῦ πρᾶγματος. Ἡ μόνη

βοήθεια εἰς τοιαύτην ἀνθρωποβρίθειαν ἤθελεν εἶσθαι ἡ μετανάστευσις κατὰ πλήθη, ὅπως αἰφνης καὶ ὀρμεμφύτως τελεῖται καὶ παρὰ τοῖς ζώοις, οἷον ὑποδαίσις τοῖς λέμμοις, ταῖς ἀκρίσι, ταῖς μελίσσαις (ἐπαναλαμβομένην περιοδικῶς), καὶ παρ' αὐταῖς ταῖς ἀράχλαις. Ἐκ τούτων ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐπὶ μέρους τινὸς τοῦ πλανήτου, ἐφ' οὗ ὤμοι, ὑπὸ ὀρισμένας περιστάσεις πολιτισμοῦ δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἢ ἀριθμὸς τις μόνον ἀνθρώπων. Ἄλλ' ἡ βιομηχανία θέλει τις ἀντεῖπει; Ἡ βιομηχανία δὲν δύναται ν' αὐξήσῃ τὴν ἐδαφικὴν καὶ τροφοδότειραν ἐπιφανείαν. Ἐνὸς ἡμεῖς ἐξάγομεν τὰ προϊόντα τῆς καὶ δυνάμεθα νὰ εἰσάγωμεν δι' αὐτῶν τροφὰς δύναται ὁ ἀριθμὸς ν' αὐξηθῇ, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε αὐξήσις τεχνητή, ἧτις δύναται νὰ καταπέσει ἅμα ὡς ἡ ἐξαγωγή τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἐλαττωθῇ, τοῦτο δὲ ἤρξατο τανῦν συμβαῖνον, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν Εὐρώπην, καθόσον πολλὰ ἔθνη σταδιοδρομοῦσι τανῦν ἀμιλλώμενα ἐπὶ τῆς παγκοσμίου ταύτης ἀγορᾶς τῆς βιομηχανίας. Ἡδὴ τὰ ἔθνη ἔστρεψαν πάλιν τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς θρεπτικῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας. Τὰ ἐμπορεύματα, δι' ὧν μέχρι τοῦ νῦν ἐπληρώνοντο τὰ ἐξωτερικὰ τρόφιμα δὲν εὐρίσκουσιν ἐξοδευτὰς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, καταφανεστάτη δὲ γίνεται τανῦν ἡ τεχνητὴ ὑπερπλήθυνσις τῶν κατοίκων. Ἐκ τούτου αἱ κοινωνικαὶ νόσοι τῶν ἡμετέρων χρόνων αἰμὴ ἰώμεναι μόνον διὰ τῶν κατὰ τῶν κοινωνιστῶν νόμων τῶν κοινοβουλίων. Ἐὰν ἠδύνατό τις νὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον κοινωνιστοδημοκράτην τεμάχιον ἐδάφους ἢ ἰδιοκτησίαν, δι' ἧς νὰ τρέφῃ ἑαυτὸν τε καὶ τὴν οἰκογένειάν του, πάραυτα ἤθελε θεραπευθῆ ἕκαστος τῶν οἰκτρῶν τούτων ἀπὸ τῆς κακοδοξίας του.

Ἄλλὰ τοῦτο ἀτυχῶς εἶνε ἀδύνατον ὅπως φέρωμεν δὲ καὶ παραδειγμα, ἀναφέρωμεν τὴν Γερμανίαν. Μόνον μεγάλη τις, εὖνους, ὑπὸ τοῦ κράτους αὐτοῦ ὀδηγουμένη, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ διὰ χρημάτων ὑποσηριζομένη μετανάστευσις ἠδύνατο νὰ βοηθήσῃ τὴν Γερμανίαν. Ὅπως δὲ μὴ τὸ σμῆνος τὸ ὅποιον ἐκάστοτε ἀπωθεῖται, ἀπόλλυται ὅλως διὰ τὸ γερμανικὸν ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα, ὅπως συνέβη μέχρι σήμερον, ἀνάγκη νὰ σχηματισθῶσιν ἀποικίαι, ἢ τοῦλάχιστον ν' ἀγορασθῇ ἄχρηστον ἔδαφος εἰς οἰανδήποτε χώραν ἀρμόζουσιν εἰς τὴν φυλὴν αὐτῶν, καὶ νὰ ἀποικισθῶσιν αὐτὸ ὅλως ἐκ Γερμανῶν. Ὑπάρχει δὲ ἀκόμη γῆ ἰκανὴ ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας, ἔνθα ἐργατικοὶ ἀνθρώποι δύναται νὰ διαγάγωσι ἀσφαλῆ καὶ εὐτυχῆ βίον.

ΓΥΝΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Γυναικῶν στρατιωτῶν παραδείγματα ἀναφέρονται μέχρι τοῦδε ὀλίγα τινά. Ἰδοῦ δὲ καὶ ἄλλο τοιοῦτον παραδειγμα ἠρωῆνης οὐχὶ ἐκ τῶν συνήθων, ἀνακαλυφθὲν ἐσχάτως ἐν Φλωρεν-